

Verksamhetsplan för Naturskyddsföreningen Norrbotten år 2026/27

Under tider av hänsynslös exploatering av skogar, älvar, renbetesland, landsbygd och städer behövs det en tydlig och kärleksfull röst som tar ställning för naturen.

Naturskyddsföreningen i Norrbotten ska vara de som lyfter de gröna värderingarna, där miljön och människan står i centrum istället för den ekonomiska tillväxten. Vi behöver också vara de som presenterar andra alternativ; som berättar en ny berättelse om hur livet också skulle kunna se ut.

Under tider av hänsynslös exploatering behöver vi stötta och inspirera varandra, samt visa på exempel där vi nått framgång. Vi tror att Naturskyddsföreningen drivs bäst av ideella krafter där vi delar på arbetsuppgifterna, lyfter varandra och strävar efter att få fler engagerade. När kampen förväntas föras enbart av anställda blir systemet sårbart och arbetsbördan för ett fåtal alldeles för stor. En ideell och engagerad folkrörelse är det mest hållbara i längden. Vi ser att motstånd är lättast att organisera på lokal nivå, men att de lokala grupperna tjänar på och blir bättre genom att nätverka med varandra. Att mötas regelbundet för att byta kunskaper, erfarenheter och få stöd gör oss mer effektiva, och det skapar också en känsla av att inte stå ensam. Det är därför viktigt med fungerande strukturer och mötesplatser för de som vill engagera sig i olika sakfrågor.

Under tider av hänsynslös exploatering behöver vi ibland också stanna upp och ställa oss frågan: hur ser vår vision och berättelse om det goda livet ut?

Industrins klimatomställning (eller den så kallat gröna omställningen)

Vid det här laget står det klart för de flesta att den gröna omställningen varken är särskilt grön eller hållbar. Därför kallar Naturskyddsföreningen den numera industrins klimatomställning. För industrierna verkar omställningen främst handla om att de ska kunna fortsätta producera med tillväxt som mål, där vinst går före miljön. Bolagen förgiftar älvarna, kalhugger skogarna och väljer oftast billigast lösning där ekonomisk vinst går före miljön, vilket vi som Naturskyddsförening inte kan acceptera. Dels behöver större krav ställas på bolagen, men vi behöver också prata om vårt ständigt ökande behov av energi och prylar. För när biologisk mångfald måste offras på grund av att vår livsstil, då behöver vi våga stanna upp och reflektera:

Vad är viktigt på riktigt? Och när har vi tillräckligt för ett gott liv?

Eftersom vi ser problemen med omställningens ledord "business as usual", behöver vi börja prata om alternativen. Istället för att nicka instämmande när ekonomisk nedväxt beskrivs som ett slags straff, kanske vi ska prata om vår längtan. Längtar vi efter småskalighet och gemenskap: att lönearbeta mindre, leva enklare, ha mer tid med familjen, odla mer grönsaker, gå och lägga oss tidigare, leva mer i samklang med jorden? Vi kanske ska prata mer om kärleken till naturen och den förundran vi känner; att det är kärleken som driver vårt

motstånd mot exploateringarna. Vi tror att allt fler har börjat känna att "det måste finnas ett annat sätt".

Vad är rikedom för dig?

Prioriteringar

Vårt fokus under året kommer i stora drag vara:

Prioritera stöd till befintliga nätverk och grupper. Vi tror också att det är genom sakfrågorna vi lättast får igång engagemang och aktivitet i kretsarna.

Prioritera administrativt stöd till kretsarna, där målet är att öka aktiviteten i de 13 kretsar som finns i länet.

Bilda opinion där vi fokuserar på positiva nyheter och konstruktiva förbättringar.

Argumentera utifrån att en annan värld är möjlig: inspirera och visa på alternativ!

Valet

2026 är valår. Vi ska informera, bilda opinion och väcka intresse för natur-och miljöfrågor inför valet. I samarbete med rikskansliets valarbete engagerar vi på läns- och lokalnivå.

Natursnokarna och samarbete med Fältbiologerna

Natursnoksverksamheten är viktig på många sätt, både kortsiktigt och långsiktigt. Den bidrar till att väcka fascination, förundran och naturkänsla. En stark naturkänsla är också en viktig del i motståndet mot den ökande industrialiseringen i Norrbotten. Natursnokarna engagerar inte bara barn utan även vuxna, vilket leder till en bredare folkrörelse och ett tillskott av personer som kan tänkas engagera sig i Naturskyddsföreningens styrelser och nätverk. På sikt kan fungerande natursnoksgrupper även bidra till att fler fältbiologklubbar blir aktiva.

Nya och befintliga natursnoksgrupper i länet kan få stöttning från kansliet av den verksamhetsutvecklare som har rollen som snoklok. Kansliet har också kontinuerlig kontakt och utbyte med Fältbiologerna.

Målen för året är:

- Att snokloket har regelbunden kontakt med alla natursnoksledare i länet, samt alla som har gått natursnoksledarutbildningen.
- Att stötta uppstarten av minst två nya natursnoksgrupper, samt att ge fortsatt stöd till befintliga grupper. Arrangera mötesplatser för natursnoksledare i länet, antingen digitalt eller fysiskt.
- Att snokloket är med och arrangerar en utbildning för natursnoksledare. Platsen kan bli i ett annat län, men ledare från Norrbotten bjuds självklart in att delta.

- Att utveckla och fördjupa samarbetet med Fältbiologerna, genom dialog och inbjudningar till aktiviteter och arrangemang.

Klimat

Under 2026 ska arbetet med ett regionalt klimatnätverk i Norrbotten stärkas. Vi genomför en krets-och klimatkonferens i Abisko under början av året. En viktig uppgift blir att se till att ta till vara energin och relationerna som skapas under den helgen för fortsatt mobilisering under året. I mindre kommuner kan det kännas ensamt att vara engagerad i klimatfrågan. Vi vill skapa möjligheter för våra medlemmar att diskutera, lära och agera i frågor som berör klimatet. Kansliet är samordnande för nätverket, men målet är att en medlem tar över det ansvaret på sikt.

Gruvnätverket

Gruvnätverket ska ha regelbundna digitala träffar, där vi rapporterar om gruvarbetet, samarbetar i olika ärenden och lär oss mer genom föredrag av inbjudna gäster. Vi bevakar aktuella gruvärenden och yttrar oss när vi kan. Vi ska bli fler genom att informera om vårt arbete. Vi vill samla gruvnätverket på en fysisk träff under 2026. Gruvnätverket ska sträva efter att främja kulturyttringar. Det kan vara musik, film, dans, poesi och konst som knyter an till nätverkets mål och kan användas för att informera, bilda opinion och väcka intresse.

Skogsfrågor

Under 2026 är målet att de lokala skogsgrupper som önskar ska bli självgående vad gäller inventering av skogar, kontakter med Skogsstyrelsen samt hantering av FSC-klagomål. För att nå dit kommer det anordnas en fysisk skogsträff under sommaren där fördjupning i fält och nätverkande står på programmet. Vi kommer också anordna digitala möten ungefär en gång i månaden med olika teman samt avsatt tid för erfarenhetsutbyte och frågor.

Vi ser också ett behov av att det regionala kansliet har en skogskoordinator som samordnar och stöttar lokala skogsgrupper i olika ärenden. Det kan även handla om att inventera skogar vid behov, men främst ska koordinatören jobba med stöttning och uppföljning.

De kretsar som har skogsgrupper i nuläget är Jokkmokk, Kiruna, Gällivare, Arvidsjaur, Älvsbyn, Luleå och Boden. Målet för året är att få igång skogsgrupper i minst en krets till, men gärna fler.

Vattengruppen

Vattengruppen ska sträva efter att bevaka vattenfrågan och yttra oss när vi kan. Vi ska försöka bli fler, exempelvis genom att berätta om vårt arbete på de regionala månadsträffarna. Vi vill särskilt rikta in oss på omprövning av vattenkraften i Norrbotten, där vi bland annat vill förstå status, prata med Länsstyrelsen, prata med andra miljöorganisationer och besöka platserna för att förstå de lokala förutsättningarna.

Vindkraftsgruppen

Vindkraftsgruppen vill prioritera följande under 2026.

Vi avser fortsätta bevaka vårt område och delta i den juridiska processen med våra yttranden, när vi kan. Om ett eller flera nya vindkraftsprojekt i länet dyker upp ska vi hugga tag i närmaste krets och engagera deras medlemmar i vårt arbete.

Vi ska även försöka värva nya intresserade deltagare till vår grupp genom att delta på Julias månadsmöten och berätta om vad vi gör.

Vi vill också arrangera ett studiebesök på vindkraftsanläggningen Markbygden, där vi planerar att bjuda in Älvsby-kretsen och Piteå-kretsen. Lämplig tid för besöket är maj- juni.